

Jak sklídit kvalitní sladovnický ječmen?

Zdeněk Peza, Arysta LifeScience Czech

po loňských problémech s klíčovostí sladovnických ječmenů bude v letošní sezóně o nákup kvalitní suroviny opravdu velký zájem a od něj se bude odvíjet i cena. Zásahy extrémního počasí do vývoje kvalitativních parametrů ještě eliminovat neumíme, předpoklad dobrého výnosu a kvality však je v podstatné míře dán pěstitelskou technologií.

Víme, že jarní ječmen reaguje nejlépe ze všech obilnin na intenzifikační vstupy. Intenzita zde přináší nejen vyšší výnosy, ale taky lepší kvalitativní parametry, především nárůst podílu předního zrna. Vegetační doba jarního sladovnického ječmene je poměrně krátká, s podporou proto začínáme velmi brzy. Během odnožování stimuluje rozvoj kořenové soustavy a odolnost ke stresovým vlivům aplikací **Atoniku Pro**. Vhodné jsou kombinace tohoto stimulatoru s 1 – 2% roztokem močoviny nebo DAMu. Močovinný dusík je přes list rychle přijatelný a může být rostlinou okamžitě využíván, Atonik Pro zajistí výraznou akceleraci tohoto procesu a jeho fungování i za nízkých teplot. Malé rostliny tak dříve překonají kritické období, dojde k vyrovnání a vývojovému posunu porostu. Už tady se rozhoduje také o termínu sklizně – urychlení počáteční fáze růstu přinese dřívější zralost porostu, a jak víme z předchozích let, nejkvalitnější ječmeny byly vždy ty prvně sklizené.

Také výběr herbicidního ošetření má vliv na rychlost vývoje porostu. Upřednostníme herbicidy s nejvyšší tolerancí k ječmeni a s rychlým nástupem účinku. Vysoká tolerance znamená, že nedojde ke zpomalení vývoje porostu vlivem herbicidního stresu. Rychlý nástup účinku zajistí, že plevelé nebudou konkurovat ječmeni, a to nejen v boji o živiny a vodu, ale také v boji o místo a světlo. Spíše než pomalu působící a méně tolerantní herbicidy na bázi sulfonylmočoviny jsou pro ošetření jarního ječmene vhodnější herbicidy na bázi fenoxykyselin. Je to například **Optica Trio** (*dichlorprop-P 310 g/l, MCPA 160 g/l, mecoprop-P 130 g/l*). Jejich účinek je na plevelích patrný už do dvou dnů po aplikaci a působí proti celému spektru dvouděložných plevelů, které se v jarních ječmenech běžně vyskytují. Předností Opticy Trio je dále vysoká účinnost proti vytrvalým plevelům, jako je pcháč oset, pampeliška, přeslička, šťovík nebo svlačec. Spolehlivě likviduje také výdrol řepky, máku, slunečnice (i hybridů odolných k sulfonylmočovinám), plevelnou řepu nebo svazenku. Opticu Trio lze kombinovat s insekticidy, fungicidy, rostlinnými regulátory (CCC) a hnojivem (DAM), vyznačuje se jednou z nejvyšších tolerancí k ječmeni. Díky působení přes listovou plochu plevelů nejsou na pozemcích ošetřených přípravkem Optica Trio absolutně žádná omezení pro pěstování následných plodin. To je důležité zejména v případě následného setí řepky.

Moderní agrotechnika se neobejde bez kvalitního fungicidního ošetření. Nejlepší pěstitelé sladovnických ječmenů začínají s aplikací fungicidů poměrně brzy, zvláště na plochách zasetých po kukuřici. Pro první ošetření ječmene proti houbovým chorobám se hodí především fungicid **Akord** (*cyprodinil 250 g/l, propiconazole 62,5 g/l*). Zajišťuje špičkovou ochranu proti nejčastějším listovým chorobám, jako jsou helmintosporiová a rhynchosporiová skvrnitost, rez ječná, padlí travní nebo hnědá skvrnitost. Akord je jedním z mála současných fungicidů, který spolehlivě působí i proti nově nastupující ramuláriové skvrnitosti ječmene (*Ramularia collo-cygni*). Účinná látka cyprodinil funguje spolehlivě i tam, kde je už zaznamenávána nižší účinnost triazolů na padlí a rhynchosporiovou skvrnitost nebo rezistence ke strobilurinům. V ječmeni se proti listovým chorobám doporučuje Akordem ošetřit 1 – 2x, obvykle ve fázi BBCH 29 – 49. Dostačující je zde dávka 1,6 l/ha, která by měla stát méně než 750 Kč.

Při déletrvajícím suchém a teplém počasí je nutné sledovat možné napadení ječmene škůdci – zejména kohoutky a mšicemi. Ekonomickou možnost ochrany zde poskytuje pyrethroidní **přípravek Cyperkill 25 EC** (*cypermethrin 250 g/l*), který je zatím nejlevnějším insekticidem na našem trhu. Cena může být pro pěstitele ještě nižší, pokud zakoupí Cyperkill 25 EC ve zvýhodněném balíčku se stimulatorem Atonik Pro, kde získá na oba přípravky 10% slevu. Tento balíček na 25 – 30 ha má přitom využití nejen v ječmeni, ale i v ostatních obilninách, v řepce nebo v máku. Oba přípravky mají v uvedených plodinách většinou i společný termín aplikace. Pokud se ošetřuje v období vyšších denních teplot (nad 24 °C), kdy jsou standardní pyrethroidy poměrně rychle deaktivovány vlivem UV záření, je vhodnější sáhnout po pyrethroidu s postupným uvolňováním účinné látky. Takovým přípravkem je insekticid **Nexide** (*gamma-cyhalothrin 60 g/l*). Díky úpravě EncapsuTech® je účinná látka do okolního prostředí uvolňována postupně z mikrokapsulí. To sice nezajistí fungování pyrethroidní látky při teplotách nad 24 °C, ale výrazně prodlouží dobu působení přípravku – dokáže si v porostu „počkat“ na pozdější ochlazení, většinou stačí pokles teplot přes noc. Nexide se vyznačuje také velmi nízkým odparem, vysokou odolností postřikového filmu k dešti a prakticky nulovou fyto toxicitou k ošetřovaným plodinám.

Své místo si v nejnovějších technologiích pěstování sladovnického ječmene získalo speciální listové hnojivo **Samppi**. Samppi není jen hnojivem s širokým obsahem živin, organických kyselin a cukrů. Je to celý systém, který stimuluje buňku k vyšší tvorbě zásobních látek (škrobu) na úkor látek bílkovinné povahy. Bylo to prokázáno také v několikaletých pokusech u sladovnického ječmene, kde došlo v průměru ke snížení

obsahu N látek v zrně o 0,5 % a přitom k navýšení výnosu i podílu předního zrna. V kombinaci se Samppi můžeme navíc zvýšit hnojení dusíkem, a tím opět podpořit výnos. Samppi se v ječmeni aplikuje v celkové dávce 1 l/ha. Aplikaci je vhodné spojit s fungicidním ošetřením, protože Samppi obsahuje vynikající smáčedlo a díky odstranění případné tvrdosti z vody a snížení pH roztoku stabilizuje a prodlužuje účinnost fungicidu. Pokud jsou standardně prováděna dvě fungicidní ošetření, doporučuje se přidat 0,5 l/ha Samppi ke každému z nich, v případě, že je fungicid v ječmeni aplikován jen jednou, potom zvolit dávku Samppi 1 l/ha, rovněž v tankmix kombinaci s fungicidem.

Sklizenou úrodu je také třeba zabezpečit proti napadení skladištními škůdci. Postará se o to nový biocidní přípravek **Talisma EC** (*cypermethrin 80 g/l, piperonyl-butoxid 228 g/l*). Působí jako dotykový i požerový jed a likviduje i těžko hubitelné škůdce. Aplikuje se jednoduše postřikem na stěny a podlahy skladovacích prostor před naskladněním obilí.